

**7-sinf Informatika fanidan o'quvchilarni
mustaqil tayyorlanishlari uchun imtihon
biletlariga javoblar**

2020-2021-yil

WWW.MBAZA.UZ IMTIHON JAVOBLARI

7-SINF INFORMATIKA

1-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling.

MS WORD dasturini пуск menyusidan yorlig'ini topish orqali yoki qidiruvga "msword" deb yozish orqali ishga tushuring. Hosil bo'lgan oynada CTRL + N yoki Fayl menyusidan "Создать новый" ga bosing. Quyidagi matnni kriting. 16 shrift hajmidan foydalaning. Sarlavha Times New Roman shrifti. Matnni 4 marta nusxalang. Tekkislang : birinchi matn o`rtaga, ikkinchisi chapga, uchinchisi o'ngga, to'rtinchisi esa o'rtaqa.

Internet (1)

Global Internet tarmog'i yordamida odamlar muloqot qilishlari, kerakli ma'lumotlarni "dunyoning narigi tomonida" bo'lsa ham topishlari mumkin.

Internet (2)

Global Internet tarmog'i yordamida odamlar muloqot qilishlari, kerakli ma'lumotlarni "dunyoning narigi tomonida" bo'lsa ham topishlari mumkin.

Kiritilgan matnn blokga olib 3 marta joylashtiramiz, shrift turi, o'lchami vajoylashish o'riga tahrirlaymiz.

Internet (3)

Global Internet tarmog'i yordamida odamlar muloqot qilishlari, kerakli ma'lumotlarni "dunyoning narigi tomonida" bo'lsa ham topishlari mumkin.

Internet (4)

Global Internet tarmog'i yordamida odamlar muloqot qilishlari, kerakli ma'lumotlarni "dunyoning narigi tomonida" bo'lsa ham topishlari mumkin.

2. Sakkizlik sanoq sistemasidagi 543218 sonining to'rtlik sanoq sistemasidagi ko'rinishida 1 dan katta raqamlarni o'chirib, hosil bo'lgan ikkilik sanoq sistemasidagi sonni sakkizlik sanoq sistemasida aniqlang.

Javob: $54321_8 = 22737_{10} = 12001101_4 \Rightarrow 1001101_2 = 115_8$

3. Axborotlarni qayta ishlashning nechta turi mavjud?

Axborotlarni qayta ishslash bir axborot obyekti ustida zarur amallari bajarib, boshqa axborot obyektini hosil qilishdir. Axborotni qayta ishslashning ikki turini ajratish mumkin:

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

- 1) mazmunini o`zgartirish, ya`ni yangi axborot olish maqsadida axborotni qayta ishlash;
- 2) mazmuni o`zgartirmagan holda axborotni uning ko`rinishini o`zgartirish maqsadida qayta ishlash.

2-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling. Quyidagi jadvajni hosil iling

Nº	Familya	Ism	Sharifi	Tug‘ilgan sana	Manzili
1					
2					
3					
4					
5					

Javob:

		Sharifi		

2. 3999 sonini Rim raqamiga o‘tkazing.

Javob: MMMCMXCIX yoki MMMIM

3. Inson axborotlarni qayta ishlash uchun uni uzlukli ko‘rinishga o‘tkazadi.

Axborotlarning bu kabi uzlukli ko‘rinishi nima deb ataladi?

Javob: Diskret

3-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating. Ixtiyoriy matnni yozing va ikkita ustunga bo‘ling

Javob: Matinni kiritamiz

Internet

Global Internet tarmog‘i yordamida odamlar muloqot qilishlari, kerakli ma’lumotlarni “dunyoning narigi tomonida” bo‘lsa ham topishlari mumkin.

Internet

Global Internet tarmog‘i yordamida odamlar muloqot qilishlari, kerakli ma’lumotlarni “dunyoning narigi tomonida” bo‘lsa ham topishlari mumkin.

2. Hisoblashni bajarishda triada kodlash usulidan foydalanib bajaring vanatijani o‘n otilik sanoq sistemasida ifodalang. $1428 + 1208$

MBAZA.UZ

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

Javob: 142=001100010

120=001010000

001100010+001010000=010110010

010110010=B2

3. “<https://www.uzedu.uz/>” sayti to‘g‘risida ma’lumot bering.

Javob: http-bog`lanish protokoli

www.uzedu.uz - axborot saqlanayotgan provayder server nomi

Bu Ozbekiston Respublikasi Xalq ta`limi vazirligi sayti hisoblanadi.

4-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling. Sahifaning parametrlarini o‘rnating: yuqori, pastki chet - 2 sm, chap - 3 sm, o‘ng - 1,5 sm. Formatni hisobga olgan holda matnni yozing (shrift hajmi - 14 punkt, Times New Roman shrifti).

“Bayt” nomi (bayt so‘zi BinarYTErm iborasining qisqartmasi – “ikkilik atama”) birinchi bo‘lib 1956 yilda V.Buxholz tomonidan IBM 7030 Stretch birinchi superkompyuterini loyihalashda ishlatgan.

Javob: “Bayt” nomi (bayt so‘zi BinarYTErm iborasining qisqartmasi – “ikkilik atama”) birinchi bo‘lib 1956 yilda V.Buxholz tomonidan IBM 7030 Stretch birinchi superkompyuterini loyihalashda ishlatgan.

2. “O‘zbekiston-mustaqlil davlat” iborasida nechta bayt va bit axborot borligini aniqlang? (*Qo‘shtirnoqlar hisobga olinmasin*).

Javob: 26-bayt 208-bit

3. Internet tarmog‘i kimlar tomonidan boshqariladi?

Javob: Internet tarmog‘i “Internet arxitekturasi bo‘yicha kengash” tomonidan boshqariladi

5-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling. Quyidagi jadvajni hosil qiling.

№	O‘quvchining F. I. O.	Mashg‘ulot vaqtি										
		mart										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1												
2												
3												
4												
5												

Javob:

2. O'nik sanoq sistemasida berilgan 61210 sonini uchlik sanoq sistemasidagi fotasida nechta 1 raqami qatnashadi? $612_2=211200_3$

Javob: 2 ta 1 raqami qatnashadi

3. Axborot xavfsizligi to‘g‘risida ma’lumot bering.

Javob: Axborot xavfsizligi dehandaTabiy yoki suniy xarakterdagi tasodifiy yoki qasddan qilingan tasirli axborot va uni qo`llab quvvatlab turuvchi infrastrukturaning himoyalanganligi tushiniladi.

6-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating. Quyidagi sonli ifodani yozing.

Javob:

$$6\frac{1}{8} : \left(14\frac{5}{12} - 3\frac{13}{24} \cdot \frac{4}{7} + \left(3\frac{11}{12} - 2\frac{7}{12} \right) \right)$$

2. Ikkilik sanoq sistemasidagi 1011102*10111012-101010011102 ifodaning qiymatini aniqlang.

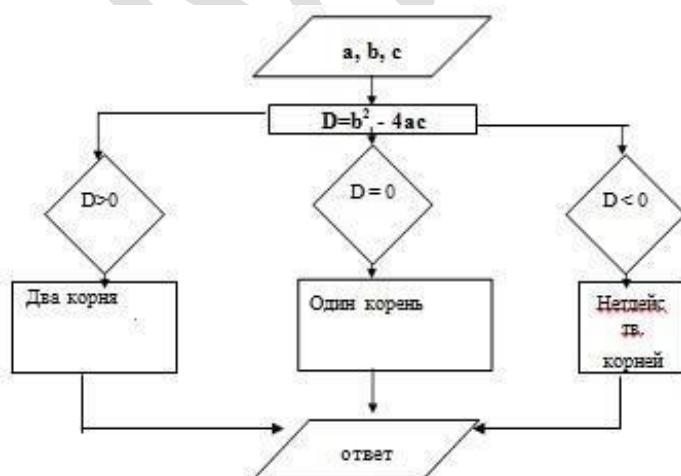
Javob: 101101101000

3. Axborot tashuvchi vositalar to‘g‘risida ma’lumot bering.

Javob: Flesh hotira, CD disk, DVD disk,

7-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujatni oching va quyidagi sxemani yaratting

2. Tartiblangan alifbo usulidan foydalanib “BUGUN” so‘zini kodlang.

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

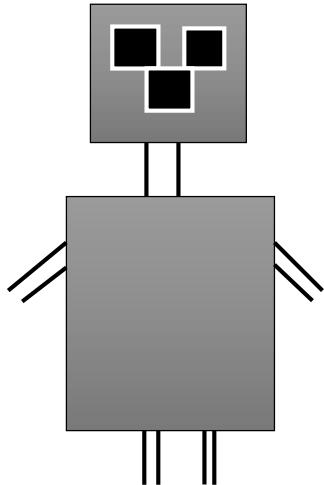
Javob: 0220062013

3. Kompyuterdagи ma'lumotlarnи virusdan himoyalash to'g'risida ma'lumot bering.

Javob: Kompyuterdagи malumotarnи viruslardan himoya etish uchun antivirus dasturlar ishlab chiqilgan. Ular: DrWeb for Windows, norton antivirus, NOD32, Kaspersky, Avast.

8-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjatni oching va to'g'ri chiziq hamda to'rtburchak chizish amallaridan foydalanib robot rasmni yarating.

Javob:

2. Hisoblang va ikkilik sanoq sistemasida tasvirlang. (9EF16+208)*24

Javob: 100111111110

3. Elektron pochta to'g'risida ma'lumot bering.

Javob: Elektron pochta (e-mail)- malumotlarni uzatish tarmog'i orqali axborotlarni bir foydalanuvchi elektron qutisidan boshqasini kiga jo`natish qabul qilish va malum vaqtgacha saqlanishi taminlovchi dasturiy texnik vositalar to`plami

9-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjatni oching va quyidagi rasmni yarating.

2. O'n otilik sanoq sistemasidagi ADA₁₆ soning ikkilik sanoq sistemasida ifodalang.

Javob: 101011011010

3. Internet Explorer to'g'risida ma'lumot bering.

Javob: Windows Internet Explorer Microsoft tmonidan yaratilgan grafik veb brauzer bo`lib, 1995 yildan oshlab Mikrosoft Windows opertsion sistemasi tarkibiga kiritilgan. Internet Explorer 1999 yildan boshlab eng keng tarqalgan veb brauzerdir.

10-BILET

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating. Ixtiyoriy matnni yozing va uchta ustunga bo'ling.

Javob:

1956 yilda V.Buxholz tomonidan IBM 7030 Stretch birinchi superkompyuterini loyihalashda ishlatgan.

1956 yilda V.Buxholz tomonidan IBM 7030 Stretch birinchi superkompyuterini loyihalashda ishlatgan.

1956 yilda V.Buxholz tomonidan IBM 7030 Stretch birinchi superkompyuterini loyihalashda ishlatgan.

2. Quyidagi sonlarni o'sish tartibida joylashtiring: 778; 1000002; F016; 10010.

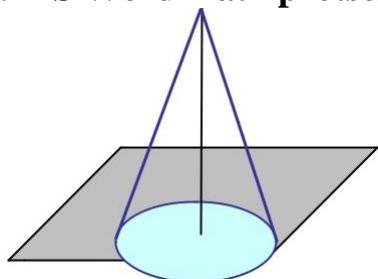
Javob: 1000002, 778, 10010, F016

3. Modemlar to'g'risida ma'lumot bering.

Javob: Tovushli (analog) signallarni raqamli signallarga va aksincha raqamli signallarni tovushli signallarga o'girib beruvchi qurilma. Ular: tashqi, ichki, USB hamda simsiz WIFI modemlar

11-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating. Quyidagi rasmni chizing.

Javob: "Вставка" bo'limiga kirasiz va "Фигуры" bo'limni ustiga bosasiz. So'ng o'zingiga kerakli bo'lgan shakllarni tanlaysiz va quyidagi rasmdagi topshiriqni tayyorlasiz.

Kerakli shakllar: Овал, параллелограм, линия x3.

2. Axborot sekundiga 6,75 Mb tezlik bilan uzatilmoqda. 15 minutdaqancha hajmdagi axborot uzatiladi?

Javob: 6.075 Mb

3. Web-brauzerlar to'g'risida ma'lumot bering.

Javob: Veb yaratuvchi yoki brauzer (Engizcha: Web browserdan) qidirish veb saytlarni ko'rib chiqish (asosan WWWdan) ular bilan ishlash, kiritish va birsahifadan ikkinchisiga o'tish uchun mo'ljalangan programma taminot.

12-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling. Quyidagi jadvajni hosil qiling.

OUTLOOK EXPRESS

OYNANING CHAP QISMİ	OYNANING ONG QISMİ

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

KATALOGLAR		KATALOGLARDAN SAQLANADIGAN BELGILANGAN XATLAR RO'YXATI
ВХОДЯЩИЕ	Adresent tomonidan qabul qilingan xabarlarni o'z ichiga oladi	
ИСХОДЯЩИЕ	Foydalanuvchi kompyuteridan provayderning pochta serveriga adresant tomonidan yaratilgan vaqtdan boshlab, etkazib berilgunga qadar yuborilgan xatlardan iborat	
ОТПРАВЛЕННЫЕ	Barcha yetkazilgan elektron pochta xabarlarini o'z ichiga olgan pochta serveri	
УДАЛЕННЫЕ	O'chirilgan elektron pochta xabarlarini o'z ichiga oladi	
ЧЕРНОВИКИ	Tayyorlab qo'yilgan xatlardan iborat	
KONTAKTLAR:		BELGILANGAN XATLAR MAZMUNI
Adreslar kitobida saqlanayotgan ma'lumotlarni olish huquqini beradi (electron pochta manzili, telefon raqamlari, ...)		

Javob:

2. Quyidagi sonlarni kamayish tartibida joylashtiring: 748; 1000102; 7010; 3716.

J: 7010, 748, 3716, 1000102

3. Axborot hajmi va o'Ichov birliklari haqida ma'lumot bering.

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

Javob: Sakkizta o va 1 larning ketligi bir bayt deyiladi. Demak har bir belgi bayt 8bitga teng. Berilgan malumotdagi belgilar sonini sanab malumotning axborot xajmi tushunchasini kiritish mumkin. Bit va bayt bilan ulardan kattaroq axborotning quyidagi o`lchov birliklari ham mavjud. Ular: kilobayt, megabayt, gigabayt .. va hakazo.

13-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling . Hujjatda hoshiyalarni o‘rnating: Chapda: 3 sm, qolganlari har birida 2 sm. "Times New Roman" shriftini, o‘lchamini 18, qalin va o‘rtasiga tekislang. Quyidagi qatorni kriting:

“Endi men Microsoft MS Word matn muharririda ishslash asoslarini bilaman”

Javob:

“Endi men Microsoft MS Word matn muharririda ishslash asoslarini bilaman”

2. O‘n otilik sanoq sistemasidagi **6A59016** berilgan. Shu sonni o‘nlik sanoq sistemasidagi **12** ga bo‘lganda hosil bo‘ladigan sonni sakkizlik sanoq sistemasida ko‘rsating.

Javob: 100000

3. Web-brauzerlarning asosiy vazifalari to‘g‘risida ma’lumot bering.

Javob: Veb yaratuvchi yoki brauzer (Inglizcha: Web browserdan) qidirish veb saytlarni ko‘rib chiqish (asosan WWWdan) ular bilan ishslash, kiritish va bir sahifadan ikkinchisiga o‘tish uchun mo‘ljallangan programma taminot.

14-BILET

1. MS Word matn protsesorida yangi hujjat yarating. Quyidagi formulani yozing.

$$d = \sqrt{(x_1 - x_2)^2 + (y_1 - y_2)^2}$$

2. Ikkilik sanoq sistemasida berilgan **1101,011012 sonning o‘nlik sanoq sistemasidagi ifodasini toping.**

3. Internetning www xizmatidan foydalanish imkoniyatini beruvchi dasturlar haqida ma’lumot bering.

Javob: Ular Web-brauzerlar (Browser) deb ataladi. Browser ing. So‘z bo‘lib ko‘rinishni taminlash, ko‘rsatish manusini anglatadi. Birinchi Web-brauzer 1990-yilda CERN (Yevropa Yadroviy Tadqiqotlar Kengashi) xodimi Tim Berners-Li tomonidan ishlab chiqarilgan bo‘lib, nomi World Wide Web bo‘lgan. Hozir esa- Mosaic, Opera, AdWiper, Google Chream...hk kabilar yaratilgan.

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

15-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qilib sevimli shoiringizni sheridan to`rt qator yozing.

Javob:

Men nechun sevaman O`zbekistonni

Tuprog`in ko`zimga aylab to`tiyo

Nechun vatan deya yeru osmonni

Muqaddas atayman atayman tanho

2. Agar xizmatchilar hujjatlari 45 Mb bo`lsa va har bir xizmatchiga 1 varaq (*bir satrda 64 belgili 48 satr*) ajratilgan bo`lsa, u holda xizmatchilarsoni nechta?

Yechish:

$$64 \times 48 = 3072 \text{ bayt}$$

$$1 \text{ Mb} = 1024 \text{ bayt}$$

$$3072 / 1024 = 3$$

$$45 / 3 = 15$$

Javob: 15 ta

3. Web-sahifa va gipermatn bog`liqligi haqida ma'lumot bering.

Javob: Gipermatn web-sahifaning biror qismiga yoki boshqa web-sahifaga bog`liqligini ko`rsatuvchi ilova bo`lib, u so`z yoki rasm bo`lishi mumkin. Gipermatn yordamida web-sahifaning kerakli qismiga yoki boshqa web-sahifaga tez va oson o`tiladi bu holkerakli qism yoki web-sahifaga gipermurojat deb ataladi.

16-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling. Quyidagi jadvajni hosil qiling

Javob:

2. Ikkilik sanoq sistemasida: velosipedchining tezligi $V=101002$ km/soat bo`lsa, 11112 soatdan keyin qancha yo`l bosib o'tishini hisoblang va javobini o'nlik sanoq sistemasida yozing.

Javob: $S=V*t$

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

S=10100*1111

S=100101100

3. Provayder to‘g‘risida ma’lumot bering.

Javob: Provayder (ing. Provider) kompyuterlarni internet tarmog`iga ulash va axborotlar almashinishini tashkil qilish bilan shug`illanadigon vositachi tashkilot. O`zbekistonda provayderlar 1997 yildan ko`rsatila boshlandi. DastlabNoytov(<http://www.naytov.com>), Istlink(<http://www.eastlink.uz>) provayd kompaniyalar faoliyatboshladi

17-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating. Ixtiyoriy matn yozing. Birinchi qatorni Times New Roman shriftida, ikkinchisini -Arial, uchinchisini - ComicSans MS va to‘rtinchisini Impact shriftidada format qiling.

1-javob:

Men nechun sevaman O`zbekistonni
Tuprog`in ko`zimga aylab to`tiyo
Nechun vatan deya yeru osmonni
Muqaddas atayman atayman tanho

2-javob:

Men nechun sevaman O`zbekistonni
Tuprog`in ko`zimga aylab to`tiyo
Nechun vatan deya yeru osmonni
Muqaddas atayman atayman tanho

3-javob:

Men nechun sevaman O`zbekistonni
Tuprog`in ko`zimga aylab to`tiyo
Nechun vatan deya yeru osmonni
Muqaddas atayman atayman tanho

4-javob:

Men nechun sevaman O`zbekistonni
Tuprog`in ko`zimga aylab to`tiyo
Nechun vatan deya yeru osmonni
Muqaddas atayman atayman tanho

2. Sakkizlik sanoq sistemasidagi 3458 va 6278 sonlarni ko‘paytirganda hosilbo‘lgan sonni ikkilik sanoq sistemasiga o‘tkazing?

Javob: 10110110000010011

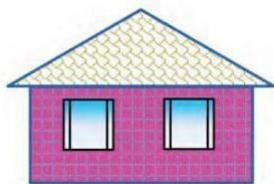
3. Internetda ma’lumotlarni izlash to‘g‘risida ma’lumot bering va shu bo‘yicha amalda bajarib ko‘rsating.

Javob: Internet bepayon axborot ummoni. Axborotlar internetda millionlab veb sahifalarda saqlanadi. Qidiruv tizimi-maxsus veb saxifa bo`lib, internet tarmog`idan kerakli axborotni izlab topish uchun hizmat qiladi. M: www.Rombler.ru, www.yahyoo.com, www.Google.uz, www.Yandex.ru

18-BILET

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

1. MS Word matn muharririda quyidagi ko‘rinishdagi uy chizmasini hosil qiling.

Javob:

MBAZA.UZ

2. O‘nlik sanoq sistemasidagi 0,32510 sonini to‘qqizlik sanoq sistemasiga o‘tkazing.
3. World Wide Web to‘g‘risida ma’lumot bering.

Javob: World Wide Web Butunjahon orgimchak to`ri (qisqacha www yoki web) Internetda chop etilgan hamda bir biriga o`zaro bog`liq hiper matinli hujjatlardantashkil topgan axborot tizimidir. Ushbu hujjatlarning har biri web sahifa deb ataladi. Internet va web so`zлari bir xil hodisani tasvirlaydi.

19-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating. Raqamlanganva markerlangan foydalanib quyidagi ro‘yxatni yarating:

PIFAGOR

Samos Pifagorasi (miloddan avvalgi VI asr)

1. qadimgi yunon faylasufi,
2. diniy va siyosiy arbob,
3. Pifagorizm asoschisi,
4. matematik.
  - butun sonlar va nisbatlarning xossalari,
  - Pifagor teoremasining isboti.

Javob:

PIFAGOR

Samos Pifagorasi (miloddan avvalgi VI asr)

5. qadimgi yunon faylasufi,
6. diniy va siyosiy arbob,
7. Pifagorizm asoschisi,
8. matematik.
  - butun sonlar va nisbatlarning xossalari,
  - Pifagor teoremasining isboti.

2. 4 Gb axborot 60 sekundda uzatilgan bo‘lsa, axborot uzatish tezligini minutlarda aniqlang.

Javob: 1min

3. Server bilan mijoz atamalarining farqini tushuntirib bering.

Javob: Mijoz-server texnologiyasi ikkita mustaqil o`zaro tasir qiluvchi jarayonlarning mavjudligini taminlaydi. Server va mijoz ularning o`rtasida aloqa tarmoq orqali malga oshiriladi. Server-bu fayl tizimini saqlashga masul bo`lgan jarayonlar Mijoz- so`rov yuboradigon va serverdan javob kutadigon jarayonlardir.

20-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling. Quyidagi ifodnlarni yozing.

$$1. 12 + \frac{1}{2} \leq 13 - x \quad 2. \left(2 \frac{3}{4} \cdot 4 + 5 \frac{1}{6} : \frac{1}{2} - 10 \frac{6}{9} \right) \cdot 9 \quad 3. \frac{3}{4}x + \frac{1}{6} = \frac{5}{6}$$

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

2. Magnitli disk sig‘imi 360 Kb bo‘lsa, unga “Oz-oz o‘rganib dono bo‘lur” iborasini necha marta yozish mumkin? (*Qo‘shtirnoqlar hisobga olinmasin*)

Javob:

1Kb=1024bayt

360Kb=368640bayt

“Oz-oz o‘rganib dono bo‘lur”=24bayt

368640:24=15360   J: 15360 marta

3. Global va lokal tarmoqlarning o‘zaro farqini tushuntirib bering.

Javob: Global tarmoq-dunyoning ixtiyoriy davlatidagi kompyuterlarni o`zidabirlashtirish imkoniga ega bo`lgan tarmoq. Lokal tarmoq-bir binoda yoki bir biriga yaqin binolarda joylashgan kompyuterlarda o‘zaro axborot almashish imknini beruvchi tarmoq hisoblanadi.

21-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling, ixtiyoriy gap tuzib WordART obyektidan foydalanib yozing, 5 ta nusxa ko‘chiring. Har bir nusxaga turli formatlash usullaridan foydalanib o‘zgartiring

Javob:

- 1. Men O'zbekistonni sevaman**
- 2. Men O'zbekistonni sevaman**
- 3. Men O'zbekistonni sevaman**
- 4. Men O'zbekistonni sevaman**
- 5. Men O'zbekistonni sevaman**

2. A616 va 758 sonlar yig‘indisini hisoblang. Natijani ikkilik sanoq sistemasida ifodalang.

Javob: 11100011

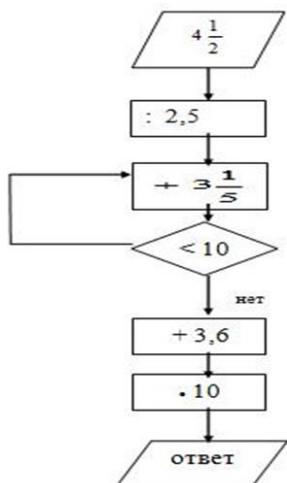
3. Grafik axborotlarni kodlash haqida ma'lumot bering.

Javob: Grafik axborotni ikkita belgi yordamida kodlash. Paint dasturida rasm chizib so`ng uni kattalashtirganingizda rasm kvadratlardan tashkil topganini ko`rasiz. Bunga kompyuter ekranidagi tasvirlar rastr deb ataluvchi chiziqlar yordamida bo`lingan piksel (ingl. Pixel-picture element rasm elementi) deb ataluvchi juda mayda kvadratlardan iborat satrlardan tashkil etilishi sababchidir.

22-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjatni oching va quyidagi sxemani yarating.

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

Javob:

2. Agar ekran sohasi 512×128 nuqtali va har bir nuqta 256 rangdan biriga egabo'lsa, bu sohani saqlash uchun kerak bo'ladigan eng kam xotira hajmi (Kb) nigelgilang.

3. Axborot texnologiyasining tashqi omillariga misol keltiring.

Javob: Tashqi omillar-bu axborot texnologiyasining texnika uskunaviy vositalari orqali axborot bilan turli vazifalarni amalga oshirishni bildiradi.

23-BILET

1. MS Word-da yangi hujjat yaratting. Sahifa sozlamalarini quyidagicha o'rnating: chekka o'lchamlarini har tomondan 1 smdan qoldiring. Chizish usulidan foydalanib ixttiyoriy jadval yaratting.

Javob:

Nº	Ismi	Familyasi	7-A	7-B
1				
2				
3				

2. Agar disk hajmi 4,5 Mb bo'lsa, u holda "Jannat onalar oyog'i ostidadur" iborani diskka necha marta yozish mumkin? (*Qo'shtirnoqlar hisobga olinmasin*)

J: 1Mb=1024Kb

4.5Mb=4608Kb

1Kb=1024Bb

4608Kb=4718592B

"Jannat onalar oyog'i ostidadur" =29bayt

4718592:29=162711

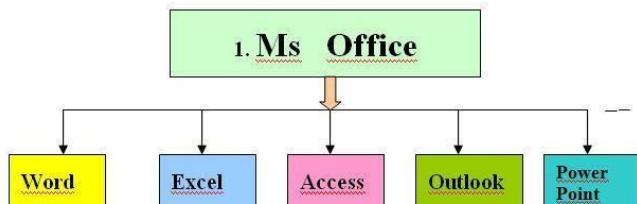
Javob: 162711 marta

3. Uyingizdagи pochta qutisi bilan elektron pochta qutisi farqini izohlang.

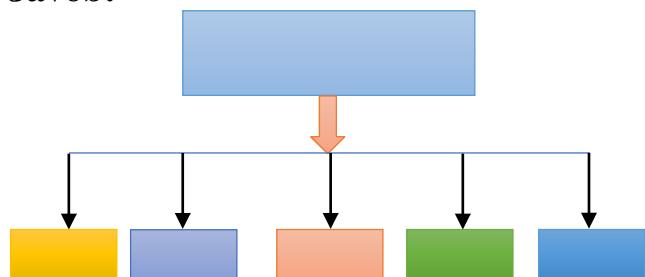
Javob: Pochta qutisi-internet tizimidagi maxsus server diskida siz uchun ajratilgan joy. Sizga elektron pochta orqali yuborilgan ularni qabul qilib olmaguningizcha xuddi shu pochta qutisida saqlanadi.

24-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjatni oching va quyidagi sxemani yarating.

Javob:

2. O'n oltilik sanoq sistemasida 2 xonali sonlar bir biridan ajratmay ketma-ketyozilsa, u holda hosil bo'lgan satrda nechta raqam hosil bo'ladi?

Yechish: 101112131415

Javob: 12 ta

3. Elektron pochtaning oddiy pochta bajara olmaydigan qanday imkoniyatlarimavjud.

Javob: Elektron pochta oddiy pochtaning asosiy kamchiligi bo`lgan tezlik muammosini hal qilibgina qolmay, matn, turli chizmalar bilan bir qatorda tovushli va video habarlar yuborish imkonini beradi. Elektron pochta foydalanuvchilari o`z elektronmanziliga ega bo`lib uni veb sahifa manzilidan oson ajratish mumkin: <foydalanuvchi nomi>@<pochta serveri nomi>.

25-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating. Quyidagi ifodani yozing.

$$\frac{\sqrt[5]{x^2 + \frac{1}{x-1}} + 15}{x^2 \sqrt{x^2 - 1}}$$

2. O'nlik sanoq sistemasidagi 1515110 sonining o'n beshlik sanoq sistemasidagi ko'rinishidagi toq raqamlar yig'indisidan juft raqamlar yig'indisi ayirmasini aniqlang?

Yechish: $1515110 = 6111_{15}$

Toq raqamlar yig'indisidan = 12

Juft raqamlar yig'indisi = 6

Ayirmasi = 6

Javob: 6

3. Axborotni himoya qilish nima uchun kerak?

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

Javob: Axborotni himoyalash deganda quyidagilar tushiniladi.

- 1) Axborot butunligiga ishonchliligin taminlash.
  - 2) Axborotni saqlash jarayonida elementlarning almashtirilishiga yo`l qo`ymaslik.
  - 3) Maxsus ruhsatga ega bo`limgan shaxslar tomonidan axborotlardan qisman yoki to`liq foydalanishning oldini olish umuman olganda axborotni o`g`irlashga, o`zgartirishga yoki tizimni ishdan chiqarishga bo`lgan intilishlardan himoya qilish tushiniladi.

26-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat oching. Namunaga muvofiq jadval yarating.

Jayoh:

2. O‘nlik sanoq sistemasidagi **9999910** sonining o‘n oltilik sanoq sistemasidagi ko‘rinishidagi toq o‘rindagi raqamlar yig‘indisidan juft o‘rindagi raqamlar yig‘indisi ayirmasini aniqlang?

Yechish: 9999910=186915₁₆

Toq o‘rindagi raqamlar yig‘indisi=16

Juft o‘rindagi raqamlar

Yig‘indisi=14

$$\text{Ayirması} = 16 - 14 = 2$$

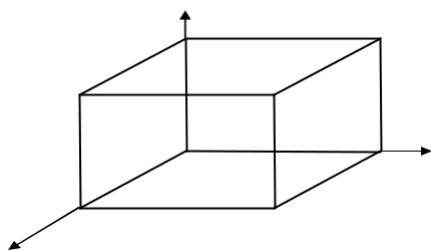
Javob: 2

3. Axborot xavfsizligi va “elektron jinoyatchilik”lardan himoyalanishni ta’minlovchi chora-tadbirlar to‘g‘risida ma’lumot bering.

27-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating MS Word matn protsessorining shakllar panelidan foydalanib, quyidagi rasmni chizing.

Javob:

2. Maktabda joylashgan kompyuter tarmoq orqali 1 Mb axborotni 32 minutda qabul qilib olgan. Ushbu axborotni olish tezligini aniqlang?

Yechish:

$$Mb = 1048576 \text{ bayt}$$

$$32 \text{ min} = 1920 \text{ sek } 1048576 : 1920 = 547$$

Javob: 547s

3. Kriptografiya to‘g‘risida ma’lumot bering.

Javob: Kriptografiya (yunincha kryptos maxfiy yozish so`zlaridan tashkil topgan) ochiq malumotlarni shifrlashni mahfiylashtirish usullarini o`rgatadi. Mahfiy matinni begona bexabar kishilar tushinmasligi uchun yozuvni o`zgartirish tizimi, bunda oldindan kelishilgan vositalardan – belgilardan foydalaniлади.

28-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjat hosil qiling . Quyidagi matnnikiring va ro‘yxatlarni tartibga soling.

Javob:

Dars jadvali

Dushanba

- ❖ Rus tili
- ❖ Matematika
- ❖ Geografiya
- ❖ Texnologiya

Seshanba

- ❖ Informatika
- ❖ Botanika
- ❖ Fizika
- ❖ Matematika

Chorshanba

- ❖ Adabiyot
- ❖ Kimyo
- ❖ Musiqa
- ❖ Tarix

2. Agar disk hajmi 1,83 Mb bo‘lsa, u holda “Navro‘z bahor bayrami” iborani diskka necha marta yozish mumkin? (Qo‘shtirnoqlar hisobga olinmasin)

$$J: 1 \text{ Mb} = 1024 \text{ Kb}$$

$$1.83 \text{ Mb} = 1873.92 \text{ Kb}$$

$$1 \text{ Kb} = 1024 \text{ Bb}$$

MBAZA.UZ SAYTIDA IMTIHON JAVOBLARI

1873.92Kb=1918894.08B

“Navro‘z bahor bayrami” =20bayt

1918894.08:20=95945

J: 95945 marta

3. Boot – viruslar to‘g‘risida ma’lumot bering.

Javob: Boot sektor viruslari (Bootsektor viruses) - Bu viruslar kompyuterning ishlay boshlashi (загрузка) uchun foydalaniladigon qattiq diskning maxsus qismini ishdanchiqaradi. Bu virus kompyuteringizni zararlagandan keyin, kompyuter ishlamay qolishi mumkin.

29-BILET

1. MS Word matn muharririda yangi hujjatda quyidagi jadvajni hosil qiling

Javob:

2. Ikkilik sanoq sistemasida hisoblang va taqqoslang:

101,1012+101112 va

110,012+11,0112

Yechish: $101,1012+101112=11100,101 > 110,012+11,0112=1001,101$

3. Elektron pochta qutisiga ega bo`lishning qanday imkoniyatlarini bilasiz?

Javob: E-pochtani qabul qiluvchiga yetkazish uchun uning elektron manzilini ko`rsatish lozim. Bunday manzil qabul qiluvchi va jo`natuvchiga ega bo`lishi kerak. U elektronni aniqlaydi pochta qutisi. Manzil “@” belgisi bilan ajratilgan ikki qismdan iborat masalan: user @server.ru

30-BILET

1. MS Word matn protsessorida yangi hujjat yarating. Raqamlangan vamarkerlangan ro`yxatni yarating:

Javob: Fayllar va kataloglar bilan ishlash asoslari

- I. Yaratish
- II. Nomini o`zgartirish
- III. Nusxalash

2. 28800 bit/s tezlikda ishlovchi modem ikkita sahifadan 3600 bayt iborat matnni qancha vaqtda uzatadi?

3. Internetdan kerakli axborotni topish uchun nimalarni bilish kerak?

Javob: Internetda malumot topishning ikki assosiy usuli mavjud:

1. Sahifa manzilini ko`rsatish
2. Qidiruv tizimiga murojat qilish